

KAITSEVÄE ÜHENDATUD ÕPPEASUTUSTE RAKENDUSKÕRGHARIDUSÕPPE ÕHUVÄE ÕPPEKAVA PRAKTIKA JUHEND

I ÜLDSÄTTED

1. Rakenduskõrgharidusõppe õhuväe õppekava praktika juhend (edaspidi *juhend*) sätestab Kaitseväe Ühendatud Õppeasutuste (edaspidi *õppeasutus*) rakenduskõrgharidusõppe õhuväe õppekava õhuväe allüksuste praktika ning õhuoperatsioonide, õhuseire või lennuvälja eriala praktika korraldamise ja juhendamise korra.
2. Praktika on õpiväljundite saavutamiseks korraldatav sihipärane tegevus, mis on suunatud omandatud teadmiste, oskuste ja hoiakute rakendamisele tulevases töökeskkonnas. Praktika toimub juhendaja kaasabil ja õppeasutuse määratud vormis.

II EESMÄRK

Praktika eesmärk on anda õppurile esmased vahetud kogemused nooremohvitseri teenistusülesannete täitmiseks tulevases töökeskkonnas.

III PRAKTIKANÕUDED

1. Praktika maht on sätestatud õppekavas.
2. Praktika (sh selle hindamine) toimub juhendi ja õppeaine ainekava järgi õppeasutuse väljaõppeplaanis määratud ajavahemikul.

IV PRAKTIKA KORRALDAMINE JA OSAPOOLED

1. Praktika etapid
 - **I etapp – praktika ettevalmistamine.** Selles etapis määratakse õppeaine vastutav õppejõud, määratakse ja komplekteeritakse praktikakohad, koostatakse vajalikud esildised ja käskkirjad, määratakse juhendajad, koostatakse õppeaine ainekava ja praktika tegevusplaan, asjaosalistele tutvustatakse käesolevat juhendit, ainekava ja tegevusplaani ning korraldatakse administreeriv toetus.
 - **II etapp – praktika käik.** Praktika toimub vastavalt tegevusplaanile, õppureid hinnatakse ja vormistatakse dokumendid.
 - **III etapp – praktika kokkuvõte.** Esitatakse praktikadokumendid, koostatakse üldkokkuvõte ja vormistatakse hindamisprotokoll.
2. Praktikajuhendiga seotud osapooled ja nende kohustused
 - **Kõrgem Sõjakool** määrab koostöös õppeosakonna taktika õppetooli õhuväe lektori ning õhuväe väljaõppekeskusega praktikakohad vähemalt kuus nädalat enne praktika algust; korraldab koostöös juhendajatega õppurite transpordi, toitlustamise ja majutuse vähemalt üks nädal enne praktika algust; toetab teenistuspraktika kontrollimist; lahendab õppuritega seotud igapäevaseid küsimusi.
 - **Õppeasutuse üldosakond** koostab Kõrgema Sõjakooli ülema ettepaneku alusel õppeasutuse ülema esildise Kaitseväe juhatajale õppurite praktikale suunamiseks ning juhendajate määramiseks vähemalt viis nädalat enne praktika algust.
 - **Taktika õppetool** määrab õppeaine eest vastutava õppejõu vähemalt kuus nädalat enne praktika algust; vastutab õppetöö, sh selle kontrollimise ja hindamise eest.

V PRAKTIKA KORRALDAMISEGA SEOTUD ISIKUD

- **Vastutav õppejõud** – õppeasutuse taktika õppetooli ülema määratud taktika õppetooli õppejõud (üldjuhul õhuväe lektor), kes vastutab õppetöö, sh selle hindamise eest.
- **Praktikant** – praktikale suunatud õppur, kes läbib vastavat õppeainet.

- **Juhendaja** – õhuväe ülema käskkirjaga määratud ohvitser (üldjuhul õhuväe väljaõppekeskusest), kes on vähemalt ühe väljaõppetsükli teeninud instruktori ametikohal. Juhendaja vastutab praktika vahetu korraldamise, juhendamise, hindamise ja kontrollimise eest.
- **Abijuhendaja** – juhendaja määratud tegevväelane, kelle ametikohustused on vahetult seotud praktika õpiväljundites või nende osades kajastatuga. Abijuhendaja abistab juhendajat praktikandi juhendamisel, hindamisel ja kontrollimisel.
- **Kursuse juhtkond** – praktikandi kursuseülem ja -veebel, kes vastutavad praktikantide logistilise toetuse eest.
- **Praktika kontrollijad** – taktika õppetooli ülema määratud taktika õppetooli õppejõud ja kursuse juhtkond, kellel on kohustus kontrollida praktikat ja praktikantide tegevust ning teha tulemuste põhjal (lisa 5) praktika vastutavale õppejõule ettepanekuid tegevuse tõhustamiseks.

VI PRAKTIKA KORRALDAMISEGA SEOTUD ISIKUTE ÜLESANDED

1. Vastutava õppejõu ülesanded
 - Koostada ainekava ning koostöös juhendajaga praktika tegevusplaan (lisa 1), lähtudes õppeaine eesmärgist, õpiväljunditest ning praktikandi tulevases ametikohast.
 - Instrueerida juhendajaid ja praktikante vähemalt nädal enne praktika algust.
 - Lahendada juhendajate ja praktikantide küsimused, mis on seotud väljaõppega.
 - Korraldada praktika tegevusplaanide alusel praktika kontrollimine vähemalt üks kord praktika jooksul.
 - Koostada praktika kontrolli tulemustest kokkuvõtte ning arvestada tulemusi järgmise aasta praktika planeerimisel.
 - Koguda praktikamapid (lisa 2) kokku viie tööpäeva jooksul pärast praktika lõppemist.
 - Täita ja kinnitada õppeaine hindamisprotokoll vastavalt õppekorralduseeskirjas sätestatule.
 - Koostada praktika kohta kokkuvõtte (kitsaskohad ja ettepanekud järgmiseks aastaks) ning esitada see taktika õppetooli ülemale hiljemalt kolm nädalat pärast praktika lõppemist.
2. Praktikandi ülesanded
 - Järgida vastutava õppejõu ja juhendaja suuniseid õpiväljundite saavutamisel.
 - Lähtuda praktika ajal väeosa eeskirjadest ja juhenditest.
 - Kasutada väeosa inventari ja varustust otstarbekalt ning heaperemehelikult.
 - Võtta osa kõigist õppeaine õpiväljunditega määratud tegevustest.
 - Koguda praktikamappi lisa 2 esitatud loetelust lähtudes väljaõppega seotud dokumendid, mis vastavad ainekavas sätestatud tingimustele.
 - Täita praktikaaruanne, kajastades kõiki praktika alaosi (lisa 3), ning lisada see praktikamappi (lisa 2).
 - Esitada nõuetekohane praktikamapp (lisa 2) vastutavale õppejõule viie tööpäeva jooksul pärast praktika lõppemist.
3. Juhendaja ülesanded
 - Korraldada koostöös kursuse juhtkonnaga praktikantide vastuvõtt praktikakohta.
 - Koostada koostöös vastutava õppejõuga praktika tegevusplaan (lisa 1), mis lähtub õppeaine ainekavast ning praktikandi tulevases ametikohast.
 - Tutvustada praktikandile väeosa väljaõppe- ja töökorraldust ning talle koostatud praktika tegevusplaani.
 - Rakendada praktikant õppeaine õpiväljunditega määratud tegevustesse.
 - Instrueerida ja nõustada praktikanti õppetöös, selle planeerimisel ja ettevalmistamisel.
 - Kontrollida praktikanti ja anda hinnang tema tööle vastavalt ainekavas sätestatule.
 - Kontrollida, et tundide/harjutuste ettevalmistamisel ja õppetöös järgitaks praktika õpiväljundeid, väeosa eeskirju ning ohutusnõudeid.
 - Lahendada praktika käigus tekkivad väljaõppega seotud probleemid koostöös õppeaine vastutava õppejõuga.

- Lahendada praktika käigus tekkivad administratiivsed probleemid koostöös kursuse juhtkonnaga.
 - Toetada praktikanti praktikamapi koostamisel.
 - Tagada vajadusel pädevate abijuhendajate olemasolu ja suunata nende tegevust.
 - Koostada juhendaja praktikaaruanne (lisa 4).
 - Tutvustada praktikandile tema kohta koostatud praktikaaruannet allkirja vastu ning lisada need praktikamappi (lisa 2).
4. Abijuhendaja ülesanded
- Instrueerida ja nõustada praktikanti õppetöös, selle planeerimisel ja ettevalmistamisel.
 - Kontrollida praktikanti ja anda hinnang tema tööle vastavalt ainekavas sätestatule.
 - Kontrollida, et tundide/harjutuste ettevalmistamisel ja õppetöös järgitaks praktika õpiväljundeid, väeosa eeskirju ning ohutusnõudeid.
5. Kursuse juhtkonna ülesanded
- Organiseerida koostöös juhendajatega õppurite transport ja majutus vähemalt nädal enne praktika algust.
 - Anda vajadusel vastutavale õppejõule ja juhendajale lisateavet praktikandi kohta.
 - Kontrollida koostöös taktika õppetooliga praktika käiku ning esitada praktika eest vastutavale õppejõule praktika kontrollija aruanne ühe nädala jooksul pärast kontrollimist (lisa 5).
 - Lahendada koostöös juhendajatega õppuritega seotud igapäevaseid küsimusi.

[kooskõlastatud digitaalselt]

Kristo Lipasaar
Major
Õppeosakonna taktika õppetooli õhuväe lektor

Lisad
Lisa 1. Praktika tegevusplaan
Lisa 2. Praktikamapp
Lisa 3. Praktikandi praktikaaruanne
Lisa 4. Juhendaja praktikaaruanne
Lisa 5. Praktika kontrollija aruanne

Praktika tegevusplaan

Praktika tegevusplaan koostatakse tabelina, mis kajastab õpieesmärkide täitmist nädalate, teemade ja tundide kaupa ning õppeaines ette nähtud mahus.

Näide

Praktikant: Siim Susi				
Nädal	Teema	Tegevus	Koht	Maht
22	Praktika algus	Saabumine ja majutus	Lennubaas	6 t
22	Praktika tutvustus	ÕVVTK esitlus	Lennubaas	2 t
45	Juhendaja praktika-aruanne	ÕVVTK esitlus	Lennubaas	16 t
			KOKKU:	234 t

Praktikamapp

Praktikamapp on dokumentide kogum, mis koosneb alljärgnevatest dokumentidest.

1. Praktika tegevusplaan (lisa 1)
2. Tunniplaanide koopiad
3. Kõik juhendaja ja abijuhendajate hindamislehed
4. Praktikandi praktikaaruanne (lisa 3)
5. Juhendaja praktikaaruanne (lisa 4)
6. Olemasolul isiklikult koostatud tööd jt materjalid (PowerPointi esitlused, jaotusmaterjalid jne)

Kõikide praktikamappi kogutud dokumentide juurde lisab praktikant lühikese põhjenduse, miks dokument on mappi lisatud (nt hea või halb näide, saadud kogemus).

Praktikandi praktikaaruanne

Praktikandi praktikaaruanne koostatakse vabas vormis. Dokument peab kajastama vähemalt alljärgnevat punkte.

1. Tegevusplaani vastavus realselt toimunule
2. Hinnang praktikatingimustele
3. Hinnang juhendaja ja/või abijuhendaja tegevusele
4. Hinnang õppeasutuse toetusele
5. Praktika seos eelnevalt õpituga
6. Ettepanekud praktika paremaks korraldamiseks
7. Isiklik hinnang oma tegevusele praktika jooksul koos analüüsiga (kuidas ja mida pean endas arendama, et teenistuses paremini hakkama saada)
8. Kokkuvõtlik hinne iseendale (skaalal „arvestatud/mittearvestatud“) koos lühipõhjendusega

Juhendaja praktikaaruanne

Juhendaja praktikaaruanne koostatakse vabas vormis. Dokument peab kajastama vähemalt alljärgnevat punkte.

1. Tegevusplaani vastavus realselt toimunule
2. Hinnang praktikandi tugevatele ja nõrkadele külgedele teenistusülesannete täitmisel
3. Hinnang praktikandi suhtumisele teenistusülesannete täitmisel
4. Soovitused praktikandile
5. Ettepanekud praktika paremaks korraldamiseks
6. Kokkuvõtlik hinne/hinnang praktikandile (skaalal „arvestatud/mittearvestatud“) koos lühipõhjendusega

Juhendaja tutvustab praktikandile praktikaaruannet allkirja vastu.

Praktika kontrollija aruanne

Praktika kontrollimisel hinnatakse järgmist.

1. Praktika vastavus koostatud tegevusplaanidele
2. Õppuri(te) üldine rahulolu praktikaga (praktika eesmärkide täitmine, juhendaja(te) tegevus, probleemid)
3. Juhendaja üldine hinnang praktikale (praktikantide tegevus, probleemid)
4. Ettepanekud praktika paremaks korraldamiseks